

Abstract

Forskningsbaserad undervisning – Teori och praktik i samverkan 4/11, 2025

Titel

Folkhögskollärares föreställningar om folkhögskola

Målgrupp

Yrkesverksamma lärare inom folkhögskolan som vill ta del av aktuell forskning. Men även lärare och personal i allmänhet som vill veta mer om folkhögskolan som utbildningsform.

Nyckelord

Vuxnas lärande, folkhögskola, socialt erkännande, sociala representationer, relationella kategorier

Presentatör

Richard Lindberg

Doktorand

Jönköping University

richard.lindberg@ju.se

Inledning

Folkhögskolan lyfts ofta fram som ett alternativ till den formella vuxenutbildningen i Sverige för vuxnas lärande där idén om människan som en kulturell och demokratisk medborgare har varit en bärande idé (Laginder, et al., 2013). Folkhögskolan är mångfacetterad och de enskilda folkhögskolorna har möjlighet att forma sina utbildningar och profilera sig relativt fritt. Trots det talas det emellanåt om att folkhögskolan har en så kallad särart. Ett av de nordiska folkhögskolornas särdrag som brukar framhållas är att de utgör ett pedagogiskt alternativ till det offentliga skolsystemet (Lövgren & Nordvall, 2017).

Denna studie undersöker hur folkhögskollärare själva talar om och förstår folkhögskolan och dess kännetecken.

Syfte

Studie syftar till att undersöka vilka föreställningar folkhögskollärare har om folkhögskolan, eftersom dessa skapar förutsättningar för utbildning.

Teori

Teorin om sociala representationer (Moscovici, 1961) utgår från ställningstagandet att människans föreställning om omgivningen betingas av erfarenheterna om vardagslivet, en form av gemensam vardagskunskap, som formas i den sociala interaktionen mellan människor.

Tillvägagångssätt

Fokusgruppintervjuer genomfördes med åtta grupper med totalt 30 lärare från fem olika folkhögskolor. Materialet har analyserats med stöd av teorin om sociala representationer

Resultat

Resultatet visar att lärarnas föreställningar om folkhögskolan formas av fyra relationella kategorier – eller *länkar* – som binder samman olika tillstånd: från isolering till deltagande, ensamhet till gemenskap, från inte redo till redo för nästa steg, och stress till välmående. Lärarna beskriver en miljö, där utbildning och lärande bidrar till socialt erkännande och

uttrycker en syn på folkhögskolan som transformativ och deltagarcentrerad. Lärarna lyfter fram värden som relationer, flexibilitet, små grupper och vikten av att se hela människan.

Referenser

Lövgren, J. & Nordvall, H. (2017). *A short introduction to research on the Nordic folk high schools*. Nordic Studies in Education, 37:2, 61-66.

Laginder, A-M., Nordvall, H. & Crowther, J. (2013) (Eds.). *Popular education, power and democracy - Swedish Experiences and Contributions*. England and Wales: National Institute of Adult Continuing Education (NIACE).

Moscovici, S. (1961). *La Psychanalyse: son image et son public*. [Psychoanalysis: Its image and its public]. Paris : Presses Universitaires de France.